

UNIwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Instrument główny- Klawesyn		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny UMFC w Białymstoku		Rok akademicki: 2015/2016
Nazwa kierunku: Instrumentalistyka		
Forma studiów: Stacjonarne pierwszego stopnia	Profil kształcenia: ogólno akademicki	Status modułu: Obowiązkowy
Specjalność: Pedagogika Instrumentalna-Klawesyn		Rok / semestr: Rok I, Semestr I-VI
Język modułu: polski	Forma zajęć: Wykład	Wymiar zajęć: 180
Koordinator modułu	Kierownik Zakładu Fortepianu, Klawesynu i Organów	
Prowadzący zajęcia	dr hab. Lilianna Stawarz Prof. UMFC	
Cele modułu	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie i ugruntowanie wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych muzyki klawesynowej od przełomu XVI/ XVII w. do II połowy XVIII w. - poznanie specyfiki gry na klawesynie(różnicy w budowie i w brzmieniu, w porównaniu z fortepianem i organami), w zależności od różnych ośrodków muzycznych (Włochy, Francja, Niemcy i Anglia) - zapoznanie się z technicznymi możliwościami klawesynu: kształtowania dynamiki, artykulacji, frazowania, aplikatury. - uwrażliwienie na jakość dźwięku, kolorystykę, dobór rejestrów, poznanie różnych systemów temperacji i świadomy ich wybór. - przygotowanie studenta do publicznych koncertów i pracy pedagogicznej. - przygotowanie do przystąpienia do egzaminów wstępnych na studia magisterskie - przygotowanie merytoryczne do pracy pedagogicznej na różnych etapach edukacji muzycznej	
Wymagania wstępne	Zdany wstępny egzamin konkursowy przed komisją egzaminacyjną wg wyznaczonego programu.	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)

W01 ¹	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze specjalnością-gra na klawesynie	S_W02
W02	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych	S_W08

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

U01	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z grą na klawesynie	S_U04
U02	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów	S_U05
U03	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki z XVII/XVIII	S_U07
U04	opanował klawesynowy warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla gry na klawesynie (touché, artykulacja, aplikatura, dynamika, rejestracja, precyzja itp.)	S_U09
U05	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz	S_U19

¹ Efekty kształcenia – definiowane w oparciu o kierunkowe (specjalnościowe) efekty kształcenia

	aspektów dotyczących aplikatury, frazowania, struktury harmonicznej itp. opracowywanych utworów	
--	---	--

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

K01	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	S_K03
K02	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania	S_K13

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU

Semestr I-VI	Liczba godzin
<p>1. Zapoznanie studentów ze specyfiką gry na klawesynie- historia i budowa instrumentu w różnych ośrodkach- Włochy, Francja, Anglia, Niemcy.</p> <p>2. Zapoznanie się z techniką klawesynową na przykładzie utworów o zróżnicowanym stopniu trudności w zależności od stopnia zaawansowania technicznego studentów (Mogą być to np. Preludia i Suity francuskie J. S. Bacha, a także utwory kompozytorów francuskich- H. D`Angleberta, Fr. Couperina, J. Fr. Dandrieu.... Ponadto praca nad sonatami D. Scarlattiego).</p> <p>3. Zapoznanie się z klawesynową twórczością J. S. Bacha- praca nad techniką klawesynową, nauka artykulacji, aplikatury, zróżnicowania dynamiki z użyciem dwóch klawiatur, frazowania i dopasowania tempa w zależności od charakteru utworu.</p> <p>4. Rozbudowanie repertuaru o utwory z muzyki francuskiej- praca nad techniką, aplikaturą i frazowaniem, z uwzględnieniem „ inégalité” „Prélude non mesuré” i zdobnictwa francuskiego.</p> <p>5. Kontynuacja pracy nad techniką klawesynową w oparciu o repertuar zróżnicowany w zależności od stopnia zaawansowania studenta (Mogą to być Suity Francuskie, Angielskie- J. S. Bacha, ale także jedna z Partit lub Toccat tego kompozytora. Ponadto suity klawesynowe np. G. Haendla, J. Ph. Rameau).</p> <p>6. Nieodzownym elementem rozwoju technicznego będzie też praca nad sonatami D. Scarlattiego i A. Solera- stopień trudności w doborze utworów w zależności od możliwości studenta.</p> <p>7. Repertuar powiększy się o utwory G. Frescobaldiego, J. Frobergera. Praca nad toccatami i canzonami ułatwi zapoznanie się ze specyfiką traktowania akordów początkowych, rytmów punktowanych, szybkich przebiegów melodycznych i dowolnym traktowaniu rytmu np. w „Lamentach”.</p> <p>8. Studenci zapoznają się także z elementami retoryki w muzyce klawesynowej tego okresu.</p> <p>9. W zależności od możliwości technicznych i szybkości przyswajania wiedzy przewidywane jest rozwinięcie repertuaru solowego o utwory o charakterze wirtuozowskim np. J. S. Bach –Koncert Włoski, Suity Angielskie, Preludia i fugi, Toccaty, G. Haendel- Suity, A. Soler, D. Scarlatti-sonaty.</p> <p>10. Wprowadzenie utworów kompozytorów angielskich- H. Purcell, W. Byrd, J. Bull....</p> <p>11. Zapoznanie się z ornamentyką tego okresu – pisownią i realizacją.</p> <p>Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna na każdym etapie kształcenia.</p>	
	Liczba godzin
	180

Metody kształcenia

<ol style="list-style-type: none"> Wykład problemowy Praca z tekstem i dyskusja Praca indywidualna Prezentacja własna

Weryfikacja efektów kształcenia

Metody weryfikacji	Nr efektu ²
1. egzamin	W01, W02, U01, U02, U03, U04, U05, K01, K02
2. zaliczenie	W01, W02, U01, U02, U03, U04, U05, K01, K02

² odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów kształcenia

Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji³

Nr efektu kształcenia	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
W01	1-11	1-4	1-2
W02	1-11	1-4	1-2
U01	1-11	1-4	1-2
U02	1-11	1-4	1-2
U03	1-11	1-4	1-2
U04	1-11	1-4	1-2
U05	1-11	1-4	1-2
K01	1-11	1-4	1-2
K02	1-11	1-4	1-2

Forma zaliczenia

I-V semestr- egzamin

VI semestr-zaliczenie przez pedagoga przedmiotu,

Ponadto egzamin dyplomowy, na który składają się: recital przed komisją powołaną przez Dziekana oraz publicznością, praca dyplomowa, kolokwium i pokaz lekcji z uczniem szk. muz I ST.

Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu- więcej niż 50%)

Literatura podstawowa**Literatura podstawowa**

J. S. Bach- Suity francuskie i angielskie, Preludia i Fugi,, Sinfonie, Inwencje

G. Fr. Haendel- Suity, Chaconny

Fr. Couperin- Ordres

H. D`Anglebert, L. Couperin- preludia niemenzurowane

D. Scarlatti, A. Soler – Sonaty

H. Purcell- Preludia, Fantazje

J. J. Froberger- Suity, Toccaty

Koncerty

J. S. Bach koncerty klawesynowe: f, E, d, A i inne do wyboru

W. A. Mozart/Ch. Bach- G, D, Es KV 107

J. Haydn- D

Literatura uzupełniająca

J. Ph. Rameau- Suity

L. Couperin- Suity

G. Frescobaldi- toccaty

Utwory kompozytorów angielskich- Byrd, Blow, Philips, niemieckich- C. Ph. Bach, W. F. Bach, współczesnych np. Sawa

1. Bibliografia

Fr. Couperin „L` Art. Touche de clavecin”

A. Mądry „C. Ph. E. Bach-estetyka, stylistyka, dzieło”.

B. G. Frescobaldi- wstęp do toccat.

Danuta Szlagowska „Muzyka Baroku”

William. S. Newman „The Sonata In the Baroque Era”

Zygmunt Szweykowski “Historia muzyki XVII w.”

Zygmunt Szweykowski „Między Kunsztem a ekspresją”

Nikolaus Harnoncourt „Dialog muzyczny”

Nikolaus Harnoncourt „Muzyka mową dźwięków”

Manfred Bukofzer „Muzyka w epoce baroku”

Luigi Zenobi „Muzyk doskonały”

³ należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	180
Przygotowywanie się do zajęć	570
Praca z literaturą	250
Konsultacje	80
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	340
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	335
Inne	
Łączny nakład pracy studenta w godz.	1755
Liczba punktów ECTS	58,5

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	6,5	5	8,5	7,5	15,5	15,5
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	egz	egz	egz	egz	egz	zal

Możliwości kariery zawodowej

Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia na kierunku Instrumentalistyka w specjalności-klawesyn. Absolwent wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy pedagogiczno-psychologicznej dającej kwalifikacje do nauczania w zakresie gry na instrumentach klawiszowych na różnych etapach edukacji muzycznej